

Του **Renaud Vivien***

Στις 31 Ιανουαρίου, ο διοικητής της Εθνικής Τράπεζας Luc Coene δήλωσε ότι οι Έλληνες πρέπει να πληρώσουν αυτά που χρωστάνε στις άλλες χώρες. Αναφορικά με το Βέλγιο, δήλωσε ότι «Η χώρα μας χρειάστηκε να δανειστεί χρήματα για να τα δώσει στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ). Αν αυτά τα χρήματα χαθούνε, αυτό σημαίνει ότι οι Βέλγοι πολίτες πρέπει να κάνουν πρόσθετες οικονομίες για να αντισταθμίσουν τις απώλειες που προκάλεσε η Ελλάδα»

Αυτή η δήλωση προκαλεί πολλά σχόλια, αρχής γενομένης από την υπενθύμιση των γεγονότων. Αντίθετα με τους ισχυρισμούς του κυρίου Coene, ο ελληνικός πληθυσμός δεν ωφελήθηκε από τα ποσά που χορήγησε το Βέλγιο. Αυτά τα χρήματα πήγαν στα ταμεία των ξένων τραπεζών που ήταν οι κύριοι πιστωτές της Ελλάδας πριν από τη παρέμβαση που έκαναν τα ευρωπαϊκά κράτη για να τις σώσουν. Υπενθυμίζουμε ότι αυτές οι τράπεζες (πρωτίστως γαλλικές, γερμανικές, βελγικές και ιταλικές) είχαν κερδοσκοπήσει πάρα πολύ δανείζοντας μαζικά στην Ελλάδα. Το γεγονός ότι το έκαναν χωρίς να διστάσουν, ακόμα και μετά το ξέσπασμα της κρίσης, οφείλεται στο ότι γνώριζαν ότι, σε περίπτωση δυσκολιών της Ελλάδας να τις εξοφλήσει, τις προστάτευαν τα Κράτη. Και δεν έκαναν λάθος...

Αυτά τα χρέη της Ελλάδας προς το χρηματοπιστωτικό τομέα μετατράπηκαν έτσι, στις περισσότερες περιπτώσεις, σε νέα χρέη, αυτή τη φορά προς δημόσιες οντότητες: στα ευρωπαϊκά κράτη αλλά και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (1) και στη Τρόικα που αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΝΤ.

Όπως η Παγκόσμια Τράπεζα και το ΔΝΤ που έσωσαν τους ιδιώτες πιστωτές και επέβαλαν τα πρώτα προγράμματα λιτότητας στις λεγόμενες «αναπτυσσόμενες» χώρες, έτσι και η Τρόικα αντικατέστησε λοιπόν τις τράπεζες και έγινε ο κύριος πιστωτής της Ελλάδας ενώ επέβαλε και μέτρα, συχνά μη νόμιμα, στο πληθυσμό.

Οι συνέπειες είναι δραματικές: «Επλήγη ολόκληρο το φάσμα των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων –από το δικαίωμα σε μια αξιοπρεπή εργασία, σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο ζωής μέχρι το δικαίωμα στη κοινωνική ασφάλιση, στη δικαιοσύνη, στην ελευθερία έκφρασης, στη συμμετοχή και στη διαφάνεια. Περιθωριοποιημένα και ευάλωτα τμήματα του πληθυσμού επλήγησαν ακόμα σκληρότερα και δυσανάλογα (...) Η φτώχεια, συμπεριλαμβανομένων και των παιδικών στερήσεων, επιδεινώθηκε και αναμένεται να έχει μακροπρόθεσμες συνέπειες». Αυτές οι φράσεις δεν είναι κάποιο απόσπασμα ομιλίας του Σύριζα αλλά ανήκουν σε μια έκθεση του Nils Muiznieks, Επιτρόπου για τα δικαιώματα του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης, που δημοσιεύθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2013.

Συμμετέχοντας στο σχέδιο διάσωσης των ιδιωτών πιστωτών της Ελλάδας που συνδυάστηκε με σκληρά μέτρα υπαγορευμένα από τη Τρόικα, η βελγική κυβέρνηση συνέβαλε λοιπόν στη παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των Ελλήνων αλλά και στην αύξηση του ελληνικού χρέους που πέρασε από το 113% του ΑΕΠ το 2009 στο 175% του ΑΕΠ το 2014, παρόλο που αυτά τα μέτρα λιτότητας είχαν ως επίσημο στόχο να μειώσουν το επίπεδο του χρέους.

Παρόλο που τα γεγονότα μιλούν από μόνα τους, ο κύριος Coene, οι συνάδελφοί του της ΕΚΤ, το σύνολο των σημερινών ευρωπαϊών ηγετών, η Επιτροπή και το ΔΝΤ απαιτούν από τον ελληνικό πληθυσμό να πληρώσει το χρέος που χρησίμεψε για να τον καταπιέζει και το οποίο κατά συνέπεια είναι μη νόμιμο. Και για να το πετύχουν, δεν διστάζουν να στρέφουν τους λαούς τον ένα ενάντια στον άλλο με πνεύμα εντελώς αντιευρωπαϊκό. Στο Βέλγιο, ο Luc Coene δεν είναι ο μόνος που χρησιμοποιεί αυτό το αποτρόπαιο και επικίνδυνο στρατήγημα. Ο (αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και υπουργός εξωτερικών) Didier Reynders δήλωσε στις 28 Ιανουαρίου: «Το σημαντικό για τους πιστωτές που είναι τα Κράτη, και που είναι επίσης οι φορολογούμενοι, είναι να γνωρίζουν ότι έχουμε φερέγγυους ανθρώπους που θα κάνουν τα πάντα για να εξοφλήσουν τις δεσμεύσεις τους και να ξαναβάλουν τη χώρα τους στο σωστό δρόμο». Στο «σωστό δρόμο», δηλαδή στη λιτότητα και στην αποπληρωμή του χρέους που ωφελούν μια μειοψηφία που πλουτίζει από την αρχή της κρίσης που η ίδια προκάλεσε.

Όμως, ο ελληνικός λαός επέλεξε να αλλάξει πορεία ψηφίζοντας μαζικά το Σύριζα που υποσχέθηκε να βάλει τέλος στη λιτότητα, να παλέψει ενάντια στη διαφθορά, να πραγματοποιήσει ένα λογιστικό έλεγχο του χρέους και να το επαναδιαπραγματευθεί για να ακυρώσει ένα μέρος του. Για να αποκτήσει περισσότερο βάρος στις διαπραγματεύσεις, που προσιωνίζονται μάλλον άσκημα, η νέα ελληνική κυβέρνηση θα είχε κάθε συμφέρον να διεξαγάγει το συντομότερο δυνατό το λογιστικό της έλεγχο –όπως εξάλλου το προβλέπει ένας ευρωπαϊκός κανονισμός- προκειμένου να ρίξει φως στις πολυάριθμες παρατυπίες που έχουν διαπράξει οι πιστωτές και οι προηγούμενες ελληνικές κυβερνήσεις. Όλα αυτά τα

παράνομα, απεχθή, άνομα και δυσβάστακτα χρέη θα πρέπει να ακυρωθούν άνευ όρων.

Όσο για τις ενδεχόμενες οικονομικές συνέπειες για το Βέλγιο μιας τέτοιας ακύρωσης, θα πρέπει να τις επωμιστεί στο ακέραιο, μέσω της φορολόγησής του, ο τραπεζικός τομέας που είναι ο υπεύθυνος και συνάμα εκείνος που ωφελήθηκε από τη κρίση. Υπάρχουν βέβαια και οι φορολογούμενοι αλλά δεν είναι όλοι το ίδιο πράγμα (μερικοί είναι άνεργοι, άλλοι είναι υπάλληλοι ή καθηγητές, άλλοι πάλι είναι μέτοχοι τραπεζών ή άλλων πολυεθνικών...). Το βελγικό κράτος χορήγησε ένα διμερές δάνειο ύψους 1,9 δισεκατομμυρίων ευρώ και συμμετείχε με 0,9 δισεκατομμύρια στο αρχικό κεφάλαιο του ΕΤΧΣ. Αυτά τα ποσά που, εξάλλου, έχουν περιληφθεί στο βελγικό χρέος αντιπροσωπεύουν λίγα πράγματα σε σχέση με το κόστος της διάσωσης των τραπεζών που αύξησαν αυτό το χρέος κατά 33 δισεκατομμύρια ευρώ, χωρίς να υπολογίζουμε τους τόκους και τις οικονομικές συνέπειες της κρίσης που προκάλεσαν οι τράπεζες. Θυμίζουμε ότι οι τράπεζες επωφελήθηκαν από αυτά τα δημόσια χρήματα χωρίς να υπάρχει κανένας όρος στη χρησιμοποίησή τους...

Στη πραγματικότητα, ο φόβος των ευρωπαίων ηγετών είναι πριν από όλα ιδεολογικός. Φοβούνται μην υπάρξει κάτι σαν «πολιτική επιδημία» στην Ευρώπη, αρχής γενομένης από την Ισπανία. Ας ελπίσουμε για το καλό του ελληνικού λαού, αλλά και για το καλό όλων των Ευρωπαίων που έχουν πέσει θύματα της λιτότητας, ότι τα μέτρα του Σύριζα θα εφαρμοστούν χάρη στην υποστήριξη των πληθυσμών και ότι θα πληγεί καίρια η σημερινή κυριαρχία του χρέους που συσσωρεύει μόνο δεινά.

Σημειώσεις

[1]: Στη πραγματικότητα, το ΕΤΧΣ δεν είναι μια δημόσια οντότητα αλλά μια ανώνυμη εταιρία με έδρα το Λουξεμβούργο, που δανείζεται στις αγορές για να δανείσει στις «χώρες σε δυσκολία».

***Το παραπάνω κείμενο δημοσιεύθηκε σε «ελεύθερο βήμα» στη βελγική εφημερίδα La Libre Belgique στις 11 Φεβρουαρίου 2015. Ο Renaud Vivien είναι νομικός, ειδικευμένος στο Διεθνές Δίκαιο, μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Επιτροπής για την Ακύρωση του Χρέους του Τρίτου Κόσμου (CADTM).**

Πηγή: contra-xreos.gr